

Rapportage Transparantieregister Zorg 2021

juli 2022

De CGR heeft wederom een steekproef uitgevoerd van 10 financiële relaties die in 2021 hebben plaatsgevonden en medio 2022 zijn geopenbaard in het Transparantieregister Zorg. Er is voor elk type relatie ten minste één relatie geselecteerd: relaties met beroepsbeoefenaren, relaties met instellingen en wetenschappelijke verenigingen en relaties met patiëntenorganisaties.

De CGR concludeert dat zich bij een aantal financiële relaties onvolkomenheden hebben voorgedaan die verbetering behoeven. Aandachtspunt is om inzichtelijk te krijgen uit welke elementen de begroting van een gesponsord project of samenkomst precies is opgebouwd. Dit geldt in het bijzonder bij de sponsoring van patiëntenorganisaties, waar het bovendien van belang is om te voorkomen dat een ongewenste afhankelijkheid ontstaat doordat het bedrijf de enige sponsor is die bijdraagt aan een bepaald project. De betrokken bedrijven zijn op de onvolkomenheden geweest. De overige relaties vonden plaats in overeenstemming met de Gedragscode.

Selectie en onderzoeksmethode

Per relatietype heeft de CGR verschillende selectiecriteria gehanteerd op basis waarvan de steekproef heeft plaatsgevonden:

- 2 relaties m.b.t. een dienstverlening verricht door een beroepsbeoefenaar met een bedrag boven € 5.000;
- 1 relatie m.b.t. dienstverlening verleend door een zorgorganisatie met een bedrag boven € 30.000;
- 2 sponsorrelatie m.b.t. een project uitgevoerd door samenwerkingsverbanden van beroepsbeoefenaren, met een bedrag boven € 40.000;
- 3 sponsorrelaties m.b.t. een project uitgevoerd door een patiëntenorganisatie met een bedrag boven € 5.000;
- 1 sponsorrelatie m.b.t. een samenkomst georganiseerd door een samenwerkingsverband van beroepsbeoefenaren boven € 5.000;
- 1 sponsorrelatie m.b.t. een internationale samenkomst boven € 100.000.

Na het toepassen van de selectiecriteria per relatietype, heeft de selectie van relaties ad random plaatsgevonden. De CGR heeft aan de hand van deze selectie de betrokken bedrijven benaderd om de onderliggende overeenkomsten en stukken op te vragen en eventueel een nadere toelichting te geven op aanvullende vragen van de CGR. Op grond van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame (hierna: Gedragscode) kan de CGR deze informatie opvragen. Hieraan hebben alle betrokken bedrijven volledig meegewerkt, ook in die gevallen waarin het bedrijf geen lid is van één van de bij de CGR aangesloten koepels.

Om de privacy van natuurlijke personen en commerciële vertrouwelijkheid voor rechtspersonen te waarborgen, hanteert de CGR als uitgangspunt dat de exacte gegevens van de betrokken relaties vertrouwelijk worden behandeld. Er worden daarom geen persoonsgegevens van natuurlijke personen of commercieel gevoelige informatie gepubliceerd. Dit betekent onder meer dat bedragen waarmee de relaties gemoeid zijn in een bandbreedte zijn weergegeven, dat de betrokken namen zijn weggelaten en dat medisch specifieke informatie is veralgemeniseerd.

[>> lees verder](#)

Dienstverlening door beroepsbeoefenaren

In het geval van het type relatie 'dienstverlening door beroepsbeoefenaren', verrichten beroepsbeoefenaren diensten in opdracht van geneesmiddelenbedrijven. Om de legitimiteit van de dienstverlening te waarborgen, zijn op basis Gedragscode de volgende voorwaarden op dit soort relaties van toepassing:

- De dienst is van belang voor de uitoefening van de geneeskunst, de farmacie, de tandheelkunst, de verpleegkunst of de verloskunst;
- De vergoeding voor de dienstverlening staat in redelijke verhouding tot de te verrichten diensten. De CGR heeft in samenspraak met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) redelijke maximum uurtarieven vastgesteld voor de verschillende categorieën beroepsbeoefenaren;
- De gevraagde dienstverlening is vooraf vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst waarin de diensten en de hoedanigheid van de dienstverlener helder zijn omschreven, het honorarium en eventuele onkostenvergoeding zijn gedefinieerd en is bepaald hoeveel uur waar en wanneer worden verricht;
- In de overeenkomst wordt bepaald hoe de openbaarmaking plaatsvindt in het Transparantieregister Zorg.

In het Transparantieregister Zorg wordt de vergoeding voor dienstverlening onderscheiden in:

- Dienstverlening honorarium
Het honorarium voor individuele advieswerkzaamheden, bijvoorbeeld het in opdracht schrijven van een artikel of het geven van een wetenschappelijke verhandeling of presentatie, deelname aan een adviesraad (een samenkomst van beroepsbeoefenaren waarin deze de betrokken onderneming van advies voorzien) of andere vormen van dienstverlening, zoals het meewerken aan marktonderzoek.
- Dienstverlening onkosten
De onkosten die in het kader van een dienstverlening daadwerkelijk zijn gemaakt door de dienstverlener, zoals reiskosten of dinerkosten.

Hieronder zijn de geselecteerde dienstverleningsrelaties beschreven en beoordeeld.

1. Bijdrage hoogleraar aan adviesraden, webinar, cursus, podcast en interview

Een geneesmiddelenbedrijf heeft een melding gedaan aan het Transparantieregister Zorg over een relatie met een hoogleraar gespecialiseerd in een bepaalde aandoening voor een bedrag tussen de € 8.000 en €13.000. Uit de stukken blijkt het te gaan om 7 aparte overeenkomsten. De diensten van de hoogleraar bestaan uit het deelnemen aan drie adviesraden, een interview voor een podcast, een interview voor een publicatie, het geven van een webinar en een cursus.

In de overeenkomsten zijn de uren van tevoren overeengekomen, als ook het uurtarief. Het uurtarief is €200 en daarmee in lijn met de CGR gedragscode. De relatie moet op basis van de overeenkomst worden gemeld aan het Transparantieregister Zorg. Ook wordt expliciet gemeld dat de hoogleraar een zelfstandig dienstverlener is en zijn eigen opvattingen zal delen. De overeenkomst is summier wat betreft de beschrijving van de inhoud van de dienst die wordt geleverd.

Oordeel CGR: Nu het gaat om zeven te onderscheiden diensten, verdient het de aanbeveling deze separaat overeen te komen en te melden. De betrokken overeenkomst is op de meeste punten volledig en voldoet aan de eisen van de CGR. Ook lijken de gerekende uren en het uurtarief niet onredelijk voor de verleende diensten. Dit is echter niet helemaal hard te maken omdat de beschrijving van de verleende diensten en de precieze bijdrage van de hoogleraar aan bijeenkomsten, erg summier zijn beschreven. De CGR heeft het bedrijf benaderd om meer toelichting te geven over de inhoud van de diensten van de hoogleraar. Op basis van aanvullende stukken

Verbeterpunten vanuit de CGR: Het bedrijf wordt erop gewezen dat het belangrijk is om de inhoud van de dienstverlening nauwkeuriger in de overeenkomst te omschrijven, zodat de doelstelling en uitvoering duidelijk uit de overeenkomst blijken. Gezien de verschillende soorten diensten, geldt de aanbeveling deze in separate overeenkomsten vast te leggen en te melden.

[>> lees verder](#)

2. Geneesmiddelenbedrijf vergoedt hoogleraar voor deelname aan vier Trial Steering Committees

Een geneesmiddelenbedrijf heeft een melding gedaan aan het Transparantieregister Zorg over een financiële relatie met een hoogleraar ter waarde van een bedrag tussen de € 5.000 en €10.000. De hoogleraar is een vast lid van een Trial Steering Committee die zich bezighoudt met een internationale studie over een bepaald geneesmiddel. In bijeenkomsten van de Trial Steering Committee wordt de voortgang van de studie besproken. In dit geval bestaat de verleende dienst uit het voorbereiden en actief deelnemen aan vier van deze bijeenkomsten binnen Europa. Reiskosten zijn eenmalig vergoed.

De dienstverlening en vergoeding zijn van tevoren vastgelegd in een overeenkomst. Daarin is vastgelegd dat de hoogleraar onafhankelijk opereert en geen vertegenwoordiger is van het bedrijf. De samenwerking moet worden geopenbaard op grond van de regels die daarvoor gelden in het land waar de hoogleraar werkt. In de overeenkomst is afgesproken dat de bijeenkomsten op nader te bepalen momenten en in overleg worden georganiseerd. Het bedrag per bijeenkomst is van tevoren vastgelegd. Ook zijn het bedrijf en de hoogleraar een maximum bedrag overeengekomen, namelijk acht keer de vergoeding per bijeenkomst. Met vier bijeenkomsten ligt het vergoede bedrag onder het overeengekomen maximum.

Beoordeling CGR: Deelname van de hoogleraar aan de Trial Steering Committee is van belang voor de uitoefening van de geneeskunst. De afspraken die van tevoren zijn gemaakt voldoen grotendeels aan de eisen die door de CGR worden gesteld. Echter wordt het uit de overeenkomst niet duidelijk op basis van welk uurtarief en welke tijdsbesteding de vergoeding per bijeenkomst tot stand is gekomen. Uit navraag blijkt dat de partijen hebben gerekend met een tijdsbesteding tussen de 5 en de 10 uur per bijeenkomst en een vergoeding van € 200 euro per uur. Dat komt overeen met de maximum uurtarieven gesteld door de CGR.

Verbeterpunten vanuit de CGR: Om volledig te zijn, zal het bedrijf in de overeenkomst moeten duiden wat de te verwachten tijdsbesteding zal zijn en op basis van welk uurtarief een beroepsbeoefenaar wordt vergoed. Deze aanbeveling van de CGR is door het bedrijf ter harte genomen.

Dienstverlening door zorginstelling

Ook zorginstellingen kunnen diensten verlenen die niet één-op-één kunnen worden toegerekend aan individuele beroepsbeoefenaren die aan de zorginstelling zijn verbonden of daar werkzaam zijn. De dienstverlening kan bestaan uit diensten van beroepsbeoefenaren of niet-beroepsbeoefenaren die bij de zorginstelling werkzaam zijn, of uit andere soorten diensten, zoals het verstrekken van gezondheidszorginformatie (data die niet zijn te herleiden naar individuele patiënten). De Gedragscode stelt verder dezelfde eisen aan dienstverleningsovereenkomsten die met de zorginstelling worden afgesloten als die met een individuele beroepsbeoefenaar zijn overeengekomen en deze dienen ook te worden gerapporteerd aan het Transparantieregister Zorg.

3. Een bedrijf betaalt een samenwerkingsverband van ziekenhuizen voor toegang tot data

Een geneesmiddelenbedrijf meldt (namens het buitenlandse hoofdkantoor) een financiële relatie aan het Transparantieregister Zorg. Het gaat om een dienstverleningsovereenkomst tussen het bedrijf en een ziekenhuis ter waarde van een bedrag tussen de € 30.000 en € 40.000. Dit bedrag is één van de twee betalingen in het kader van de dienstverlening. De tweede betaling is in dezelfde orde van grootte.

Het desbetreffende ziekenhuis onderhoudt samen met andere ziekenhuizen een register met data over de behandeling van een bepaalde aandoening. Het gaat om meerdere soorten behandelingen: de behandeling wordt bepaald door de behandelend arts.

Het ziekenhuis is open over de totale kosten die het bijhouden van het register met zich meebrengt. Het ziekenhuis is afhankelijk van externe fondsen om het register te onderhouden omdat het ziekenhuis de kosten niet dekt. Het geneesmiddelenbedrijf doet in totaal een bijdrage van ongeveer 25% van de totale kosten. Daar tegenover staat dat het bedrijf een data-analyse ontvangt met een overzicht van verschillende behandelingen.

Beoordeling CGR: De overgelegde stukken laten zien dat het gaat om een dienstverleningsovereenkomst die wetenschappelijk is en van belang is voor de uitoefening van de geneeskunst. De transparantieplichting is

>> lees verder

voldoende duidelijk vastgelegd. Ook is het positief voor de onafhankelijkheid van het ziekenhuis en de database dat de bijdrage van het bedrijf niet alle kosten van de uitvoering van de database dekt. Het ziekenhuis moet dus ook fondsen werven bij andere externe partijen, waarmee een onwenselijke afhankelijkheid van het onderhavige bedrijf wordt voorkomen.

Naar aanleiding van navraag door de CGR, heeft het bedrijf aanvullende toegestuurd waaruit blijkt uit welke elementen de betalingen zijn opgebouwd. Aan de hand van de nadere onderbouwing concludeert de CGR dat de financiële relatie in lijn is met de CGR-gedragscode.

Sponsoring van zorginstellingen en samenwerkingsverbanden van beroepsbeoefenaren

Geneesmiddelenbedrijven dragen bij aan zorgprojecten van zorginstellingen (zoals ziekenhuizen) en samenwerkingsverbanden van beroepsbeoefenaren. Volgens de Gedragscode is sponsoring van zorgprojecten toegestaan, mits deze:

- betrekking heeft op innovatieve en/of kwaliteitsverbeterende activiteiten;
- de directe of indirecte verbetering van zorg aan patiënten of de bevordering van de medische wetenschap tot doel;
- wordt verstrekt aan zorginstellingen of samenwerkingsverbanden van beroepsbeoefenaren;
- op geen enkele wijze verplicht tot het voorschrijven, ter hand stellen of gebruik van geneesmiddelen van het geneesmiddelenbedrijf;
- qua aard en inhoud niet verder gaat dan nodig is om het beoogde doel te realiseren en er geen reguliere (zorg)kosten worden vergoed;
- op integere, eerlijke en transparante wijze plaatsvindt, waarbij de aard, het doel en de omvang vooraf schriftelijk in een overeenkomst zijn vastgelegd;
- geen prestatieplicht voor de ontvanger omvat, met uitzondering van naamsvermelding van de vergunninghouder;
- niet leidt tot aantasting van de onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van de betrokken partijen en van de sector.

Hieronder zijn de geselecteerde sponsorrelaties met zorginstellingen en samenwerkingsverbanden van beroepsbeoefenaren beschreven en beoordeeld.

4. Geneesmiddelenbedrijf sponsort project voor thuismonitoring van kwetsbare patiënten

Met de sponsoring ondersteunt het bedrijf een project van een ziekenhuis waarbij het ziekenhuispatiënten helpt om thuis bepaalde waarden te monitoren na een specifieke ingrijpende ingreep. Het beoogt bij te dragen aan de bescherming van kwetsbare patiënten doordat zij thuis de waarden kunnen monitoren en daarvoor niet naar het ziekenhuis hoeven te komen. Het gemelde bedrag ligt tussen de € 46.000 en € 51.000. Het is een eerste betaling van zes betalingen, voor een totaalbedrag tussen de € 140.000 en € 150.000.

De stukken bevatten een heldere projectbeschrijving met daarin de doelen, achtergrond, aanpak, tijdslijnen en verwachte uitkomsten van het project, waarin ook de verplichtingen van partijen duidelijk zijn.

Oordeel CGR: Het project heeft betrekking op activiteiten die innovatief of kwaliteit verbeterend zijn. De aard, het doel en de omvang van de sponsoring zijn van tevoren vastgelegd. De CGR neemt geen elementen waar in de overeenkomst die wijzen op mogelijke belangenverstrengeling of die onwenselijke afhankelijkheid kunnen creëren. De bepalingen uit de overeenkomst ondersteunen dit. Daarmee wordt het ziekenhuis geenszins ertoe bewogen om geneesmiddelen van het bedrijf voor te schrijven, anders dan om de reden dat dit het meest geschikte geneesmiddel is in een specifieke situatie. Ook gaat de prestatieplicht van het ziekenhuis niet verder dan wat redelijkerwijs mag worden verwacht. De overeenkomst is daarmee in overeenstemming met de eisen die de Gedragscode stelt.

>> lees verder

5. Geneesmiddelenbedrijf sponsort doelmatigheidsonderzoek rondom zwangerschap

Een geneesmiddelenbedrijf heeft een financiële relatie gemeld aan het Transparantieregister Zorg uit 2021 met een stichting die zich bezig houdt met gezondheid bij het faciliteren van zwangerschappen. Het betreft een bedrag tussen de € 35.000 en € 45.000. De overeenkomst is gesloten door een hoogleraar, werkzaam bij een ziekenhuis. Het project betreft een basaal onderzoek dat binnen de kaders van doelmatigheidsonderzoek geen financiering zal kunnen vinden. Het doel van de sponsoring is om de patiëntenzorg in dat ziekenhuis te optimaliseren.

De externe sponsoring is nodig omdat het project niet vanuit het ziekenhuis wordt gefinancierd. Zonder de sponsoring zou het project niet plaats kunnen vinden. Het bedrijf heeft geen zeggenschap over de onderzoeksactiviteiten en mag geen invloed uitoefenen op de opzet van het project. De tegenprestatie van de gesponsorde is het doen van halfjaarlijks verslag. De overeenkomst bevat de verplichting om de financiële relatie openbaar te maken bij het Transparantieregister Zorg.

Oordeel CGR: De afspraken in de overeenkomst zijn conform de CGR-gedragsregels. Het onderzoek ziet op de bevordering van de medische wetenschap. De overeenkomst stelt dat geen voorwaarden mogen gelden die de ontvanger beïnvloeden om producten van het sponsorende bedrijf te bevoorstellen. De tegenprestatie van de gesponsorde is het halfjaarlijks verslag doen van de voortgang van het project. Ook wordt meermaals gerefereerd aan de CGR-regels en de plicht om de sponsoring openbaar te maken in het Transparantieregister Zorg.

Sponsoring van patiëntenorganisaties

Het ondersteunen van patiëntenorganisaties is nader geregeld in artikel 6.6.2 van de Gedragscode. Ondersteuning is toegestaan onder de voorwaarden dat de onafhankelijkheid van de patiëntenorganisatie wordt gewaarborgd. Verder gelden dezelfde criteria als voor de sponsoring van zorginstellingen

6. Geneesmiddelenbedrijf sponsort webinar over zeldzame aandoening

Een geneesmiddelenbedrijf heeft in 2021 een financiële relatie met een patiëntenorganisatie gemeld aan het Transparantieregister Zorg voor een bedrag tussen € 5.000 en € 10.000. De patiëntenorganisatie zet zich in voor patiënten met een specifieke vorm van kanker.

De sponsoring ziet op de organisatie van tien webinars over een zeldzame aandoening van ongeveer een uur, verzorgd door de patiëntenorganisatie. Er worden drie sprekers uitgenodigd. De organisatie verwacht 100 tot 500 deelnemers per webinar. Sponsors kunnen niet aanwezig zijn bij de opname van het webinar.

De bijdrage van het bedrijf komt overeen met de begroting voor één webinar. Het budget is uitgesplitst in twee onderdelen: 'leverancier' en 'interne/externe kosten'. De partijen zijn overeengekomen dat het bedrag alleen wordt aangewend voor de redelijkerwijs te maken kosten en dat gastvrijheid beperkt blijft zodat het wetenschappelijke karakter van het evenement voorop staat. Aan het eind van het evenement levert de patiëntenorganisatie een overzicht aan om inzichtelijk te maken waar het gesponsorde bedrag aan is besteed en een eventueel overschot wordt terugbetaald aan het bedrijf.

De partijen hebben voor de sponsoring een overeenkomst opgesteld. Daarin is opgenomen dat de financiële relatie geen invloed zal hebben op het gebruik van geneesmiddelen in het voordeel van het sponsorende bedrijf. Het bedrijf is verantwoordelijk om de relatie te melden aan het Transparantieregister Zorg. Ook wordt het evenement georganiseerd zonder dat het bedrijf hier invloed op heeft. De patiëntenorganisatie is daarnaast vrij om sponsoring van andere bedrijven te werven.

Oordeel CGR: De begroting voor de organisatie van het webinar is summier. Het is niet volledig inzichtelijk waar de sponsoring precies voor wordt aangewend. Veel andere randvoorwaarden om te zorgen dat de sponsoring goed wordt besteed zijn wel op orde, bijvoorbeeld doordat afspraken worden gemaakt over gastvrijheid, de inzichtelijkheid van de daadwerkelijk gemaakte kosten en een terugbetalingsregeling. Bij online bijeenkomsten is het niet toegestaan om gastvrijheid aan te bieden anders dan in de vorm van inschrijfkosten. Het aanbieden van gastvrijheid in de vorm van reis- en verblijfkosten (incl. eten en/of drinken) is namelijk niet strikt noodzakelijk voor de deelname

>> lees verder

aan een online bijeenkomst. Na navraag geeft het bedrijf aan dat geen gastvrijheid is verstrekt aan deelnemers van het webinar.

De onafhankelijkheid van de patiëntenorganisatie wordt onder andere gewaarborgd doordat het bedrijf geen invloed kan uitoefenen op de organisatie van het evenement. Ook is het positief dat het bedrijf niet de enige sponsor is.

Verbeterpunten vanuit de CGR: Het bedrijf draagt de verantwoordelijkheid om inzicht te krijgen in de begroting voor het evenement. Het bedrijf wordt aanbevolen om bij sponsoringsovereenkomsten meer informatie op te vragen voor de verwachte te besteden kosten.

7. Geneesmiddelenbedrijf sponsort voorlichtingsactiviteiten van patiëntenorganisatie

Een geneesmiddelenbedrijf heeft in 2020 een verzoek ontvangen van een patiëntenorganisatie om bij te dragen aan de doelen van de organisatie door middel van een donatie in 2021. Het geneesmiddelenbedrijf heeft een donatie gedaan ter waarde van een bedrag tussen de € 5.000 en € 10.000. Deze relatie is gemeld aan het Transparantieregister Zorg onder de noemer 'sponsoring project'. Uit de stukken blijkt dat de patiëntenorganisatie het bedrag wil aanwenden voor de voorlichtingsactiviteiten voor lotgenoten aangesloten bij de patiëntenorganisatie.

De aard, het doel en de omvang van de financiële relatie zijn van te voren vastgelegd in de overeenkomst. In het contract staat dat de patiëntenorganisatie geen prestatieplicht heeft ten opzichte van het bedrijf. Ook is vastgelegd dat de financiële relatie openbaar wordt gemaakt in het Transparantieregister Zorg en dat de relatie niet tot doel zal hebben om (het voorschrijven van) de middelen van het bedrijf te promoten.

De overeenkomst specificeert niet hoe het gevraagde bedrag tot stand is gekomen of waar het aan besteed gaat worden. Uit de gegevens van het Transparantieregister Zorg blijkt niet dat andere bedrijven deze patiëntenorganisatie hebben gesponsord in het jaar 2021.

Oordeel CGR: Voorlichtingsactiviteiten voor een zekere patiëntengroep dragen (in)direct bij aan de verbetering van zorg voor deze patiënten. De overeenkomst voldoet aan de meeste eisen die de CGR-gedragsregels stellen. De overeenkomst zou duidelijker kunnen zijn over de totstandkoming van het gesponsorde bedrag. Het wordt uit het verzoek om sponsoring of de overeenkomst niet volledig duidelijk waar het bedrag aan wordt besteed. Er is geen begroting bijgevoegd.

Verbeterpunten vanuit de CGR: Het bedrijf draagt de verantwoordelijkheid om inzichtelijk te krijgen waar de patiëntenorganisatie het bedrag concreet aan gaat besteden. Als sponsoring van voorlichtingsactiviteiten plaatsvindt, heeft het de voorkeur dat meerdere sponsors bijdragen, om ongewenste afhankelijkheden te voorkomen. Daarvan blijkt sprake.

8. Geneesmiddelenbedrijf sponsort verbetering van website patiëntenorganisatie

Een geneesmiddelenbedrijf heeft een financiële relatie gemeld aan het Transparantieregister uit 2021. De melding betreft de sponsoring van een project van een patiëntenorganisatie ter waarde van een bedrag tussen de € 5.000 en € 10.000. Het project houdt in dat de website van de patiëntenorganisatie wordt verbeterd, met het doel om informatie voor patiënten toegankelijker te maken.

De overgeleverde stukken laten zien dat de overeenkomst in totaal ziet op een sponsoring die twee keer zo hoog is als het gemelde bedrag. Uit navraag blijkt dat het gemelde bedrag de eerste van twee sponsoringsbedragen is. Het eerste sponsorbedrag is uitgekeerd in 2021 en het tweede bedrag in 2022, als het gehele project is afgerond.

Van tevoren is een overeenkomst opgesteld waarin de aard, het doel en de omvang van de sponsoring is vastgesteld. De relatie moet worden gemeld aan het Transparantieregister Zorg. De overeenkomst maakt dat duidelijk geen sprake is van de vergoeding van reguliere zorgkosten. Een bijgevoegde begroting laat zien waar het bedrag aan wordt besteed. Voor de uitvoering van het project wordt gerekend met een vergoeding van € 100 per

>> lees verder

uur. Uit navraag blijkt dat het de inzet van IT-professionals en communicatiedeskundigen betreft. Het totale gesponsorde bedrag door dit bedrijf dekt de helft van de totale begroting.

Oordeel CGR: De CGR acht het positief dat de bijdrage ziet op de helft van de begroting en dat ook fondsen uit andere kanalen worden aangewend. Op die manier wordt voorkomen dat onwenselijke afhankelijkheden ontstaan van één bedrijf. De CGR heeft het bedrijf om opheldering gevraagd wat betreft de vergoeding van €100 per uur. Deze opheldering is door de patiëntenorganisatie gegeven.

Sponsoring van samenkomsten

Voor de sponsoring van nascholingsbijeenkomsten geldt dat deze zich niet mag uitstrekken tot andere kosten dan algemene organisatiekosten en gastvrijheidskosten, waarbij de vergoeding van gastvrijheid (reis-, verblijf- en/of deelnamekosten) zich beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is voor deelname aan de samenkomst. De afspraken dienen vooraf schriftelijk te worden vastgelegd. De overeenkomst moet in ieder geval een precieze omschrijving bevatten van de gesponsorde bijeenkomst (inclusief financiële onderbouwing) en van de rechten en verplichtingen van alle betrokken partijen.

9. Geneesmiddelenbedrijf sponsort samenkomsten van onderzoekscentrum

Een geneesmiddelenbedrijf heeft een relatie gemeld aan het Transparantieregister Zorg onder de noemer Sponsoring samenkomst voor een bedrag tussen de € 120.000 en € 130.000. Het gaat om de sponsoring van een onderzoekscentrum voor een bepaalde aandoening.

Na het opvragen van de stukken blijkt dat het grootste gedeelte van het bedrag een bijdrage inhoudt voor een WMO-plichtig onderzoek en dus per abuis aan het Transparantieregister Zorg is gemeld. Zonder deze bijdrage blijven twee overeenkomsten over met een totaalbedrag tussen de € 3.000 en € 7.000. De onderzoeksgroep heeft twee bijeenkomsten georganiseerd. Het eerste evenement is online, duurt twee keer een halve dag en behandelt de invloed van Covid-19 op de behandeling van patiënten met de aandoening. De insteek van het evenement is om een wetenschappelijke discussie te hebben. Het tweede evenement is een fysieke bijeenkomst van twee dagen voor specialisten uit een bepaalde regio.

De overgeleverde stukken bevatten een uiteenzetting van de kosten. Het eerste evenement vindt plaats gedurende twee dagen, voor 3,5 uur per dag. Het evenement is online. Op basis van de overeenkomst moet het verstrekken van gastvrijheid in lijn zijn met gedragscodes. De gesponsorde onderzoeksgroep moet zorgen dat hier aan wordt voldaan, onder andere wat betreft gastvrijheid. Het bedrijf sponsort iets minder dan de helft van het begrote bedrag.

Voor de twee dagen worden de 20 à 25 gasten die fysiek aanwezig zijn twee keer voorzien van lunch en afsluitend van een borrel. Het diner is georganiseerd voor 7 mensen. De kosten voor de gastvrijheid blijven ruim binnen de marges die op basis van de CGR-gedragscode worden gesteld.

De tweede bijeenkomst vindt deels fysiek en deels online plaats gedurende vier volle dagen. Het bedrijf sponsort de helft van de begroting. Uit deze begroting komen geen opvallende dingen naar voren.

Oordeel CGR: De overeenkomsten maken de rechten en plichten van beide partijen helder. Het is positief dat het bedrijf niet de enige sponsor is van de evenementen. De begrotingen maken goed inzichtelijk waar de bedragen aan worden besteed. De afspraken voor het tweede evenement zijn conform de CGR-gedragscode.

Het is de verantwoordelijkheid van het bedrijf om te zorgen dat geen onnodige gastvrijheid wordt gesponsord, zoals gastvrijheid aan deelnemers die online deelnemen aan een evenement. Naar aanleiding van navraag van de CGR laat het bedrijf weten dat alleen gastvrijheid is verstrekt op locatie en niet aan online deelnemers.

Verbeterpunten vanuit de CGR: Het bedrijf wordt er op gewezen dat kritisch moet worden gekeken naar de elementen waaraan de sponsoring wordt besteed. Verder verdient het de aanbeveling verschillende evenementen in separate overeenkomsten vast te leggen en te melden. Het bedrijf zegt bezig te zijn om haar meldingsproces te verbeteren zodat meldingen in de toekomst op de juiste manier plaatsvinden.

>> lees verder

10. Geneesmiddelenbedrijf sponsort internationaal congres

Een geneesmiddelenbedrijf heeft in 2021 een internationaal congres gesponsord ter waarde van een bedrag tussen de €120.000 en €125.000. Daarvoor ontvangt het bedrijf de ruimte om twee maal satelliet-symposia te organiseren gedurende anderhalf uur en het 'basic company profile' pakket. De overeenkomst bevat geen begroting. Wel specificiert de overeenkomst dat het geld alleen mag worden aangewend voor wetenschappelijke doeleinden en niet voor gastvrijheid.

Oordeel CGR: Het is belangrijk dat het bedrijf kan onderbouwen op basis van de begroting hoe de gesponsorde bedragen worden besteed, zeker bij dergelijke grote bedragen. Zo moet worden voorkomen dat de organisator een surplus overhoudt, waarvan de besteding niet is benoemd. De organisator dient derhalve te worden gevraagd om een nadere onderbouwing te geven van de totale begroting en de bijdragen van sponsors, zodat kan worden vastgesteld dat sponsorgelden binnen de regels van de Gedragscode worden besteed. Verder voldoet de samenwerking aan de eisen wat betreft gastvrijheid en het beschrijven van de rechten en plichten van de betrokken partijen.

Verbeterpunten vanuit de CGR: Bedrijven moeten bij sponsorovereenkomsten zorgen dat voldoende inzicht is in de begroting. Dit dient het bedrijf dan ook na te vragen bij de organisator van het congres.

Conclusie

De CGR concludeert dat de relaties hoofdzakelijk in overeenstemming zijn met de Gedragscode. Aandachtspunt is om inzichtelijk te krijgen uit welke elementen de begroting van de samenwerkingen precies is opgebouwd. Dit geldt in het bijzonder bij de sponsoring van patiëntenorganisaties, waar het bovendien van belang is om te voorkomen dat een ongewenste afhankelijkheid ontstaat doordat het bedrijf de enige sponsor is die bijdraagt aan een bepaald project.

De betrokken bedrijven zijn individueel van de bevindingen op de hoogte gesteld en hebben toegezegd de verbeterpunten die door de CGR zijn geadviseerd, over te nemen in de bedrijfsvoering.